

Jakub Kulesza
Poseł na Sejm RP

Lublin, dnia 18.02.2022 r.

Szanowny Pan
Prof. dr hab. n. med. Wojciech Załuska
Rektor
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
Al. Raławickie 1
20-059 Lublin
biuro.rektora@umlub.pl

Szanowny Panie Rektorze,

działając na podstawie art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1 Ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1799 z późn. zm), proszę o wyjaśnienia w poniższej sprawie.

Otrzymałem bardzo dużo zgłoszeń w sprawie pisma Rektora, wystosowanego do studentów, którzy nie chcą ujawniać informacji o przebytych szczepieniach. W piśmie tym zawarto m.in. cyt.: „W okresie od 21 lutego 2022 do 28 lutego 2022 r. należy przedłożyć w Dziekanatach stosowne dokumenty:

1. ważny certyfikat szczepienia przeciw COVID-19 lub
2. nie starszy niż 6 miesięcy pozytywny wynik testu w kierunku SARS-CoV-2 lub
3. zaświadczenie lekarskie o przeciwwskazaniach do szczepienia przeciw COVID-19.”

W moim piśmie z dnia 17.12.2021 r. informowałem Pana Rektora, że pozyskiwanie informacji o przebytych szczepieniach bez dobrowolnej zgody studentów jest zabronione. W odpowiedzi, Pan Rektor poinformował mnie, że Uczelnia nie pozyskiwała danych w sposób jaki mógłby naruszać obowiązujące przepisy. Podkreślam, że do dziś nie wprowadzono regulacji prawnych, które dają uczelniom prawo do przymusowego pozyskiwania danych zdrowotnych od studentów.

Zgoda na ujawnienie informacji o szczepieniu musi być dobrowolna, świadoma, konkretna – wyrażona w formie jednoznacznego okazania woli i możliwa do odwołania w każdym czasie. Co niezwykle istotne, aby zapewnić dobrowolność, zgoda nie powinna stanowić ważnej podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych w szczególnej sytuacji, w której istnieje

wyraźny brak równowagi między osobą, której dane dotyczą, a administratorem, w szczególności gdy administrator jest organem publicznym i **dlatego jest mało prawdopodobne, by w tej konkretnej sytuacji zgodę wyrażono dobrowolnie** we wszystkich przypadkach. Zgody nie uważa się za dobrowolną, jeżeli nie można jej wyrazić z osobna na różne operacje przetwarzania danych osobowych, mimo że w danym przypadku byłoby to stosowne, lub jeżeli od zgody uzależnione jest wykonanie umowy - w tym świadczenie usługi - mimo że do jej wykonania zgoda nie jest niezbędna (motyw 43 RODO).

W tym miejscu należy szczególnie wyjaśnić kwestię pozyskiwania danych, a dokładnie wymuszania na studentach, ujawnienia informacji wrażliwych, jakimi są informacje o przyjętym szczepieniu przeciw covid-19. Bez wątplenia dane te są pozyskiwane z zastosowaniem gróźb o poniesieniu negatywnych konsekwencji prawnych. Nie ma więc mowy o dobrowolnym i jednostronnym ujawnianiu danych wrażliwych. Studenci mają odczucie, że są przymuszani do ujawnienia tych danych pod groźbą niedopuszczenia do zajęć, a w konsekwencji do skreślenia z listy studentów. Podkreślam, że zgodnie z art. 9 ust. 1 RODO, zabrania się przetwarzania danych osobowych dotyczących zdrowia.

W ostatnim akapicie przedmiotowego pisma zawarto, że cyt.: „Nie wywiązanie się z obowiązku poddania się szczepieniu skutkować może zastosowaniem sankcji wynikających z obowiązujących przepisów prawa tj. z ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, sankcji przewidzianych ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. i Regulaminem studiów Uniwersytetu Medycznego w Lublinie za naruszenie przepisów prawa obowiązujących w Uczelni, jak również może negatywnie wpłynąć na przebieg procesu kształcenia.

Adresatem Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, nie są władze uczelni. **Zatem władze uczelni nie posiadają podstaw prawnych do egzekwowania spełnienia obowiązku szczepienia przeciw covid-19, a co za tym idzie do stosowania sankcji wobec studentów.**

Skoro Uczelnia przestrzega studentów przed sankcjami to bardzo proszę o wskazanie konkretnych przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, z których wprost wynika, że studentom grożą sankcje za brak szczepienia przeciw covid-19 oraz proszę o wskazanie, o jakich sankcjach mowa.

Co warto podkreślić, ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce określa zasady wprowadzania regulaminu studiów. Zgodnie z art. 75 teje ustawy, regulamin studiów jest uchwalany co najmniej na 5 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego i wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego. Skoro Uczelnia ma zamiar wyciągać konsekwencje prawne za złamanie przepisów regulaminu, to proszę o wyjaśnienie, w którym miejscu w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Medycznego w Lublinie wprowadzono obowiązek szczepienia przeciw covid-19? Przypominam, że zgodnie z przytoczonymi powyżej

przepisami, wprowadzenie do regulaminu nowych postanowień, powinno nastąpić z uwzględnieniem przepisów zawartych w ustawie tj. dopiero od kolejnego roku akademickiego (o ile zmiana została wprowadzona nie później niż na 5 miesięcy przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego). Czy powyższe procedury zostały zachowane?

Na stronie internetowej zdalne.unlub.pl pojawiły się pytania i odpowiedzi, które zdaje się zostały sporządzone w taki sposób aby utwierdzić studentów w przekonaniu, że mają obowiązek ujawnić informacje o przebytych szczepieniach. Niektóre odpowiedzi na pytania są tak zdumiewające, że nie sposób ich przemilczeć. Pozwolę sobie zatem odnieść się do kilku z nich.

Pytanie 4 brzmi: **„Na podstawie jakiego przepisu prawnego (ustawy) uczelnia może wymagać szczepienia się preparatem medycznym, który jest w fazie badań?”**. Uczelnia odpowiedziała, że na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2021 zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2021 poz. 2398), wydanego na podstawie art. 46 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 poz. 2069 i 2120). Proszę o wskazanie, w którym miejscu Rozporządzenia, Minister Zdrowia nadał władzom uczelni wyższych, delegację ustawową, zobowiązującą do przymusowego pozyskiwania danych wrażliwych od studentów?

Pytanie 5 brzmi: **„Czy uczelnia ma prawo żądać od studenta certyfikatu szczepienia, jeśli nie jest ten obowiązek zapisany w regulaminie studiów? Jeśli tak, to na jakiej podstawie prawnej?”**. Uczelnia odpowiedziała, że „Rozporządzenie Ministra Zdrowia jest aktem prawa powszechnie obowiązującego i zgodnie z § 21 ust.1 pkt 2 regulaminu studiów student Uniwersytetu zobowiązany jest do jego przestrzegania”. Skoro w regulaminie umieszczono, że student jest zobowiązany do przestrzegania przepisów prawa, to proszę wskazać konkretne przepisy, z których wprost wynika obowiązek studentów do ujawniania danych wrażliwych, tj. danych o przebytych szczepieniach przeciw covid-19, władzom uczelni wyższych. Według mnie takich przepisów nie ma, ale jeżeli Pan Rektor zna to proszę wskazać.

Pytanie 11 brzmi: **„Jaka jest podstawa prawna do okazania przez studenta certyfikatu?”**. Uczelnia odpowiedziała, że podstawą jest „Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, które nakłada na studenta obowiązek szczepienia, a więc na uczelnię weryfikację spełnienia tego obowiązku oraz na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a) RODO oraz art. 9 ust. 2 lit. a) RODO (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1)”. Proszę zatem o wskazanie konkretnych przepisów Rozporządzenia, które wprost nakładają na studentów kierunków medycznych obowiązek okazania certyfikatów władzom uczelni.

Pytanie 23 dotyczy zdefiniowania sankcji, którym miałyby podlegać student niechęący zastosować się do wymogu okazania certyfikatu, narzucanego przez Uczelnię. W odpowiedzi

Uczelnia informuje, że sankcje wynikające z niepoddania się obowiązkowi szczepień określa art. 48a. ust.1 pkt 5 ustawy o dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi „Kto w stanie zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie stosuje się do ustanowionych na podstawie art. 46 lub art. 46b nakazów, zakazów lub ograniczeń, o których mowa w: 5art. 46 ust. 4 pkt 7 lub w art. 46b pkt 4, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 zł do 10 000 zł. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny”.

Jeżeli Uczelnia informuje studentów o sankcjach to uczciwie byłoby zamieścić informacje o prawach studentów do obrony, w przypadku ewentualnego nałożenia tych sankcji. Otóż osoba ukarana przez sanpeid ma prawo odwołać się do sądu. **Rządowe Centrum Legislacji potwierdziło, że uprawnienie do nałożenia obowiązku szczepień ochronnych, o którym mowa w art. 46 ust. 3 ustawy przywołanej powyżej, nie dotyczy koronawirusa SARS-CoV-2.** Jest zatem bardzo duże prawdopodobieństwo, że sądy uznają brak podstawy prawnej do obowiązkowego szczepienia, a co za tym idzie brak podstaw do nałożenia kary finansowej. Zatem zalecam ostrożność w zapewnianiu studentów o sankcjach, gdyż ostateczną decyzję o ich obowiązywaniu rozstrzygną niezależne sądy.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 Ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, bardzo proszę o przesłanie odpowiedzi **w ciągu 14 dni od otrzymania niniejszego pisma.** Odpowiedź proszę kierować na adres elektroniczny lub adres siedziby biura, podany w stopce.

Z wyrazami szacunku

Jakub Kulesza
Posel na Sejm RP
/podpisano elektronicznie/